

УДК [347.56:35.08]:316.776

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОБІГУ ІНФОРМАЦІЇ

Пахомова І. А.,

кандидат юридичних наук, старший викладач
кафедри державно-правових дисциплін
юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Анотація У статті зазначено, що захист інформації є чи не найважливішим завданням національної безпеки нашої держави; встановлено рівень дослідженості аспектів, пов'язаних з правовим регулюванням обігу інформації та відповідальності за правопорушення у зазначеній сфері; наведено визначення поняття «інформаційне правопорушення»; роз'яснено сутність та характерні ознаки юридичної відповідальності державних службовців за вчинення інформаційних правопорушень; проаналізовано чинне законодавство про правопорушення у сфері обігу інформації.

Ключові слова: захист інформації; юридична відповідальність; інформаційне правопорушення; державний службовець.

Аннотация В статье указано, что защита информации является важнейшей задачей национальной безопасности нашего государства; установлен уровень изученности аспектов, связанных с правовым регулированием оборота информации и ответственности за правонарушения в указанной сфере; приведено определение понятия «информационное правонарушение»; разъяснена сущность и характерные признаки юридической ответственности государственных служащих за совершение информационных правонарушений; проанализировано действующее законодательство о правонарушениях в сфере оборота информации.

Ключевые слова: защита информации; юридическая ответственность; информационное правонарушение; государственный служащий.

Annotation The article states that information security is perhaps the most important task of our national security; It sets the level of knowledge of aspects related to the legal regulation of the turnover of information and responsibility for violations in this area; given the definition of «information offense»; explained the nature and characteristic features of legal liability of public servants for committing offenses of information; analyzes the current legislation on the offense in the sphere of information.

Key words: information security; legal liability; Information offense; civil servant.

Захист інформації є чи не найважливішим завданням національної безпеки нашої держави, оскільки місце і роль будь-якої держави у світовому співтоваристві пов'язані з її здатністю продукувати, споживати і використовувати нові знання й технології. Ці процеси пронизують сферу науки, освіти, виробництва, бізнесу, забезпечують ефективне державне управління, розвиток громадянського суспільства, здійснюють вплив на свідомість, підсвідомість і поведінку людини. Інформаційна сфера сьогодні впливає на світове лідерство, тому тут дуже важливо знаходити достовірну і повну інформацію про конкурентів і супротивників та країн, що віднесені до інтересів лідерів у сфері інформаційних технологій. Все це підносить інформацію як соціальну зброю, породжує проблеми захисту інформаційних ресурсів та інформації у сфері її обігу. Дослідження інформаційного суспільства може здійснюватися за допомогою різноманітних підходів, таких як соціокультурний, цивілізаційний, порівняльний, юридичний тощо.

Питаннями правового регулювання обігу інформації та відповідальності за правопорушення у зазначеній сфері займалися такі науковці, як Б. Кормич, І. Арістова, А. Марущак, О. Кохановська [1, с.123], П. Біленчук, Б. Кормич, Т. Костецька, Є.Кравець, Н. Лебедева, В.Монахов, В. Наумов, Р. Шагієва [2], однак їх дослідження носили здебільшого суто адміністративістський характер, а у частині юридичної відповідальності саме державних

службовців за правопорушення у сфері обігу інформації уваги зовсім приділено не було.

Метою статті є дослідження правового регулювання інформаційних відносин у сфері державної служби та юридичної відповідальності державних службовців за правопорушення у сфері обігу інформації.

Юридична відповідальність державних службовців є похідною від загальної соціальної відповідальності, яка має філософсько-методологічний характер і генерує інші види відповідальності (політична відповідальність, етична відповідальність, моральна відповідальність, корпоративна відповідальність, релігійна відповідальність та ін.). Підставою для виникнення юридичної відповідальності державного службовця за протиправне діяння, пов'язане з обігом інформації, є здійснення правопорушення в інформаційній сфері.

Приєднаємося до визначення поняття «інформаційне правопорушення» як протиправної, винної (умисної або необережної) дії чи бездіяльності конкретного суб'єкта, що здійснює замах на встановлений інформаційний правопорядок і заподіює шкоду інформаційній сфері або створює реальну загрозу такого спричинення і за яку законом передбачено юридичну відповідальність [3] (тут і далі виділення наше – І.П.).

Коли ми ведемо мову про юридичну відповідальність державних службовців за порушення, пов'язані з обігом інформації, слід мати на увазі, що державні службовці є суб'єктами владних повноважень і реалізують завдання

державної служби. Кожен державний службовець є, перш за все, носієм влади і спеціальних повноважень. Робота з інформацією у процесі виконання державно-владних обов'язків є одним із різновидів уособлення адміністративно-правової форми реалізації виконавчої влади, управлінських функцій [4, с. 38]. Ця обставина надає державним службовцям, у порівнянні з іншими категоріями громадян, більші можливості щодо збору, зберігання та ознайомлення з потрібною для державного управління інформацією. Найбільша суспільна небезпека протизаконного діяння державного службовця як суб'єкта інформаційних відносин, знаходить свій прояв у тому, що вчинюючи протиправну дію, він дискредитує владу з одного боку, і порушує адміністративно-правову форму реалізації виконавчої влади в державі в цілому. Таким чином, шкода завдається загальному об'єкту у вигляді держави в цілому та родовому об'єкту – інформаційному середовищу сфери державного управління.

Оскільки юридична відповідальність державних службовців настає за скоєння правопорушень, пов'язаних з обігом спеціальної інформації, слід обов'язково визначити кілька характерних ознак цього виду соціальної відповідальності.

По-перше, правова відповідальність обов'язково пов'язана з вчиненням незаконних дій, які визначаються нормами права [5, с. 12]. По-друге, юридична відповідальність державних службовців пов'язана з підривом інтересів держави і є результатом недобросовісного виконання державним службовцем інформаційних обов'язків. По-третє, важливою рисою юридичної відповідальності є обов'язок знати обмежень особистого, майнового або організаційного порядку, котрі наступають для особи у відповідь на скоєну нею винну протиправну поведінку. По-четверте, посередництвом юридичної відповідальності держава від імені суспільства висловлює осуд (негативну оцінку) державному службовцю як суб'єкту скоєння правопорушення. У державах ЄС остання обставина має особливий прояв. Приміром, у Німеччині це пояснюється тим, що в свідомості суспільних мас історично склався постулат щодо того, що будь-який чиновник розглядається як слуга, орган та представник всієї державної ідеї розвитку [6, с. 131]. По-п'яте, в Україні вчинення державним службовцем «інформаційного» правопорушення кваліфікується або як кримінальний злочин, або як дисциплінарний проступок.

Отже, спираючись на наведене вище, **юридична відповідальність державних службовців за вчинення інформаційних правопорушень є різновидом юридичної відповідальності, що виражається у застосуванні до винної особи заходів впливу, передбачених законом в певному регламентованому порядку з метою захисту інформаційної безпеки, інформаційного суверенітету держави і захисту інтересів державної служби.** Подібний різновид юридичної відповідальності пропонуємо вважати елементом системи інформаційного правопорядку, який складає правовий фундамент інформаційного суспільства.

У Розділі VIII Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 року [7] уже із

самої назви розділу відповідальність державних службовців розмежується на дисциплінарну та матеріальну. Однак у ст. 65 п. 2 Розділу VIII Гл. 2 «Дисциплінарна відповідальність державного службовця» у переліку дисциплінарних проступків інформаційні правопорушення прямо не зазначені, то ж можна вважати, що вони відносяться до так званого «іншого порушення службової дисципліни» (ст. 64). Згідно зі ст. 80 п. 1 Розділу VIII Гл. 3 «Основи матеріальної відповідальності державних службовців» також відсутня чітка вказівка на характер дій, що могли б кваліфікуватися як інформаційне правопорушення, за яке настає матеріальна відповідальність, то ж припускаємо, що контекст останнього закладений у тексті «...шкода, заподіяна...незаконними рішеннями, діями...».

Як показує досвід, державні службовці за скоєння інформаційних правопорушень несуть кримінальну і адміністративну відповідальність. Але адміністративна відповідальність у державних службовців у більшості випадків заміщується дисциплінарною відповідальністю. Дисциплінарна відповідальність настає за недотримання вимог службової дисципліни державними службовцями, а, отже, ставить під загрозу законність реалізації наданих службовцям інформаційних повноважень, і як наслідок – є передумовою порушення прав і свобод громадян [8, с. 139]. За такої умови підривається авторитет державної влади в цілому і унеможливується виконання соціального призначення самого того чи іншого органу державного управління. Тому, дисциплінарну відповідальність також слід розглядати як один із правових засобів забезпечення службової дисципліни державних службовців, підвищення рівня їх сумлінності при реалізації інформаційної компетенції.

На сьогодні національне законодавство України не проводить чіткого розмежування, коли державного службовця слід притягнути до кримінальної, адміністративної чи дисциплінарної відповідальності. Це пов'язано з тим, що фактичні підстави розмежування адміністративної відповідальності від дисциплінарної в першу чергу пов'язані з різними об'єктами цих протиправних посягань. Так, службова дисципліна, внутрішній трудовий розпорядок в органах державного управління, дотримання законності посадовими особами забезпечується дисциплінарними санкціями, і відповідні відносини, як правило, не є об'єктами адміністративних проступків. Об'єктом дисциплінарного проступку є трудові, службові правовідносини, на які посягає правопорушник, оскільки скоєння дисциплінарного проступку характеризується невиконанням професійних обов'язків державними службовцями, що перебувають у трудових відносинах з державою і представляють останню. Тому дисциплінарна відповідальність, як правило, обмежується межами внутрішньо-управлінських, трудових відносин.

Слід зазначити, що у чинному законодавстві про адміністративні правопорушення у сфері обігу інформації відсутній нормативний акт, який би містив вичерпний перелік законів, які передбачають адміністративну відповідальність за правопорушення в сфері обігу інформації. В Україні юридична

відповідальність державних службовців за скоєння правопорушень в сфері обігу інформації регламентується кількома законодавчими актами різного предмета правового регулювання і галузевої належності. Передусім, це Закон України «Про інформацію» № 2657-ХІІ від 02.10.1992 року [9], Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) № 8073-Х від 07.12.1984 року [10], Кримінальний Кодекс України (далі – КК України) № 2341-ІІІ від 05.04.2001 року [11]. При цьому кожен з перелічених актів, незважаючи на галузеве регуляторне призначення, охороняє в певній мірі інформаційні відносини в сфері державної служби. Зокрема, у ст. 27–31 Закону України «Про інформацію» № 2657-ХІІ від 02.10.1992 року встановлено базові засади юридичної відповідальності за порушення інформаційного законодавства:

1) у статті 27 закріплено принцип законності притягнення державних службовців до можливої дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної або кримінальної відповідальності за порушення;

2) у статті 28 закріплено принцип неприпустимості зловживання правом на інформацію, що означає заборону використання інформації для закликів до повалення конституційного ладу, порушення територіальної цілісності України, пропаганди війни, насильства, жорстокості, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини;

3) у статті 29 регламентовано положення, відповідно до якого інформація з обмеженим доступом може бути поширена державним службовцем лише за умови, що вона є суспільно необхідною, тобто є предметом суспільного інтересу, і право громадськості знати цю інформацію переважає потенційну шкоду від її поширення. Предметом суспільного інтересу вважається інформація, яка свідчить про загрозу державному суверенітету, територіальній цілісності України, забезпечує реалізацію конституційних прав, свобод і обов'язків або свідчить про можливість порушення прав людини, введення громадськості в оману, шкідливі екологічні та інші негативні наслідки діяльності (бездіяльності) фізичних або юридичних осіб;

4) стаття 31 закріплює принцип обов'язковості відшкодування за рішенням суду збитків матеріальної чи моральної шкоди, у разі, якщо своїми діями призвели до порушення права особи на свободу інформації [9].

Що стосується адміністративної відповідальності за скоєння правопорушень у сфері обігу інформації, то склади так званих «інформаційних правопорушень» містяться у різних структурних частинах КУпАП. Наразі КУпАП у різних главах містить кілька десятків статей, що мають безпосереднє відношення до інформаційної сфери. Деякі з них розраховані на загального суб'єкта, а деякі з них містять спеціальний склад правопорушення, що потенційно може скоїти лише посадова особа державної служби, що має відповідний статус і можливість користуватися інформацією.

Згрупуємо встановлені склади адміністративних правопорушень в групи залежно від кваліфікуючих обставин. Здебільшого склади інформаційних правопорушень передбачені у гл. 8 «Адміністративні правопорушення в промисловості, будівництві та у сфері використання паливно-енергетичних ресурсів», гл. 12 «Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, в галузі фінансів і підприємницької діяльності», гл. 15 «Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління» тощо. Це створює, як зазначає А. Благодарний, певні практичні складнощі [1]. Через те, що чинний КУпАП не має окремої глави, присвяченої саме зазначеній категорії проступків, втрачається оглядовість законодавства про адміністративні правопорушення і адміністративну відповідальність, що є чинником ускладнення процесу правозастосування. Так, сьогодні державний службовець може підпадати під дію різних статей КУпАП за вчинення різних груп «інформаційних» правопорушень. Пропонуємо їх умовну класифікацію:

1) Правопорушення, пов'язані з необґрунтованою відмовою від надання відповідної інформації (ст. 212-3 КУпАП «Порушення права на інформацію та права на звернення»; ст. 96 КУпАП «Порушення вимог законодавства, будівельних норм, державних стандартів і правил під час будівництва»; ст. 91-4 КУпАП «Відмова від надання чи несвочасне надання екологічної інформації»);

2) Правопорушення, пов'язані зі встановленим порядком надання інформації (ст. 166-4 КУпАП «Порушення порядку подання інформації та виконання рішень Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень»; ст. 166-6 КУпАП «Порушення порядку припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця»; ст. 166-9 КУпАП «Порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»; ст. 210 КУпАП «Порушення військовозобов'язаними чи призовниками законодавства про військовий обов'язок і військову службу»; ст. 212-4 КУпАП «Порушення законодавства в галузі державного експортного контролю»);

3) Правопорушення, пов'язані з навмисним приховуванням інформації (ст. 53-2 КУпАП «Перекручення або приховування даних державного земельного кадастру»; ст. 82-3 КУпАП «Приховування, перекручення або відмова від надання повної та достовірної інформації за запитом посадових осіб і зверненнями громадян та їх об'єднань щодо безпеки утворення відходів та поводження з ними»; ст. 83-1 КУпАП «Порушення законодавства про захист рослин»; ст. 92-1 КУпАП «Порушення законодавства про Національний архівний фонд та архівні установи»; ст. 163-5 КУпАП «Приховування інформації про діяльність емітента»; ст. 186-3 КУпАП «Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень»);

4) Правопорушення, пов'язані з примушенням до поширення або перешкоджання поширенню певної інформації, а також поширення відомостей, що не відповідають дійсності, ганьблять честь і гідність особи (ст. 212-11 КУпАП «Ненадання можливості оприлюднити відповідь щодо інформації, поширеної стосовно суб'єкта виборчого процесу»; ст. 164-3 КУпАП «Недобросовісна конкуренція»; ст. 185-7 КУпАП «Публічні заклики до невиконання вимог працівника міліції чи посадової особи Військової служби правопорядку у Збройних Силах України»; ст. 173-1 КУпАП «Поширювання неправдивих чуток»);

5) Правопорушення, що пов'язані з розголошенням державної таємниці що охороняється законом, особою, яка повинна охороняти цю таємницю (ст. 212-2 КУпАП «Порушення законодавства про державну таємницю» містить дев'ять пунктів, кожен з яких передбачає різні форми скоєння означеного правопорушення, що свідчить про особливу суспільну шкідливість подібного виду адміністративних правопорушень);

6) Правопорушення, пов'язані з порушенням порядку зберігання інформації (ст. 212-5 КУпАП «Порушення порядку обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію»; ст. 212-6 КУпАП «Здійснення незаконного доступу до інформації в інформаційних (автоматизованих) системах, незаконне виготовлення чи розповсюдження копій баз даних інформаційних (автоматизованих) систем») [10].

Кримінальне законодавство України також передбачає кілька складів злочинів, що охороняють різноманітні суспільні відносини в сфері охорони інформації. Зокрема слід виокремити кілька складів злочинів проти особистих прав і свобод людини і громадянина (ст. 182 «Порушення недоторканності приватного життя»), проти основ національної безпеки (ст. 328 КК України «Розголошення державної таємниці», ст. 329 «Втрата документів, що містять державну таємницю», ст. 330 «Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідальної діяльності, у сфері оборони країни»), в сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем і комп'ютерних мереж (ст. 361 «Несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку», ст. 361-1 «Створення з метою використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут», ст. 361-2 «Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації», ст. 362 «Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї», ст. 363

«Порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється», ст. 363-1 «Перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку», Також державні службовці підлягають кримінальній відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ст. 364 КК України «Зловживання владою» [11]. У межах ознак цього злочину посадова особа-державний службовець, зловживаючи наданими владними повноваженнями, може неправомірно використовувати службову інформацію, або використовувати інформаційну компетенцію в особистих цілях, що є просто недопустимим.

Отже, заходи юридичної відповідальності, що застосовуються до державних службовців за правопорушення, пов'язані з обігом інформації, є видом негативної реакції держави на завдання шкоди інтересам державної влади.

То ж, варто зазначити, що відповідно до законодавства України відповідальність за порушення законодавства про інформацію несуть особи, винні у вчиненні таких правопорушень: 1) необгрунтована відмова від надання відповідної інформації; 2) надання інформації, що не відповідає дійсності; 3) поширення відомостей, що не відповідають дійсності, ганьблять честь і гідність особи; 4) порушення порядку зберігання інформації; 5) навмисне знищення інформації; 6) розголошення державної або іншої таємниці, що охороняється законом. Однак, виходячи зі змісту відповідних нормативно-правових актів, особливістю юридичної відповідальності в інформаційній сфері є те, що значна кількість актів, які визначають правові підстави, гарантії та процедури доступу до інформації для її подальшого використання, містять бланкетні норми, що відсилають до інших нормативних актів. Зокрема, йдеться про кодекси, крім того, вони можуть визначати лише вид правопорушень щодо інформації, не виокремлюючи при цьому конкретний механізм реалізації юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері. Отже, нормативно-правове регулювання цього питання має досить хаотичний та несистемний характер [2].

ЛІТЕРАТУРА

1. Благодарний А. Особливості адміністративної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері / А. Благодарний // Адміністративне право. – 2009. – № 11. – С. 123–126.
2. Оніщенко Н. Проблеми протидії правопорушенням в інформаційній сфері: реалії та перспективи / Н. Оніщенко, С. Сунегін [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/3151/>.
3. Стадніченко Д.В. Адміністративна відповідальність за інформаційні правопорушення / Д.В. Стадніченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://legallactivity.com.ua/index.php?Itemid=122&catid=98%3A20514&id=811%3A260414-13&lang=ru&option=com_content&view=article.

4. Лавриненко О.В. Правовая и социальная защита работников органов внутренних дел Украины / О.В. Лавриненко. – Х. : Знание, 1999. – 590 с.

5. Духно Н.А. Понятие и виды юридической ответственности / Н.А. Духно, В.И. Ивакин // Государство и право. – 2000. – № 6. – С.12–17.

6. Василенко И.А. Административно-государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия: учебн. пособие / И.А. Василенко. – М. : Издательская корпорация «Логос», 2000. – 200 с.

7. Про державну службу: Закон України № 889-VIII від 10.12.2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.

8. Передерій О.С. Дисциплінарна відповідальність як складова правового статусу поліції країн континентальної

правової сім'ї (загальнотеоретична характеристика на прикладі Німеччини) / О.С. Передерій // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: Серія «Право». – 2008. – № 1. – С. 137–141.

9. Про інформацію: Закон України № 2657-XII від 02.10.1992 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

10. Кодекс України про адміністративні правопорушення № 8073-X від 07.12.1984 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/8073-1-10>.

11. Кримінальний Кодекс України № 2341-III від 05.04.2001 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

УДК (342.9-057.36)

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ОФІЦЕРСЬКОГО СКЛАДУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Шкуропацький О. І.,

здобувач кафедри адміністративного права
та адміністративної діяльності
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого,
м. Харків

Анотація У статті досліджено поняття «адміністративно-правового статусу офіцерського складу Збройних Сил України як суб'єкта соціального захисту». Проаналізовано поняття «правового статусу» та «адміністративно-правового статусу», а також їх співвідношення. Значну увагу приділено розкриттю правової природи поняття «офіцерського складу Збройних Сил України». Надано визначення поняттю «адміністративно-правового статусу офіцерського складу Збройних Сил України як суб'єкта соціального захисту», висвітлено структуру зазначеного правового статусу офіцерського складу Збройних Сил України.

Ключові слова: адміністративно-правовий статус, соціальний захист, правовий статус, офіцерський склад, структура, поняття, Збройні Сили України.

Аннотация В статье исследовано понятие «административно-правового статусу офіцерского состава Вооруженных Сил Украины как субъекта социальной защиты». Проанализированы понятия «правовой статус» и «административно-правовой статус», а так же их соотношения. Особое внимание уделено раскрытию правовой природы понятия «офицерского состава Вооруженных Сил Украины». Даны определения понятию «административно-правового статусу офіцерского состава Вооруженных Сил Украины как субъекта социальной защиты», раскрыта структура указанного правового статусу офіцерского состава Вооруженных Сил Украины.

Ключевые слова: административно-правовой статус, социальная защита, правовой статус, офицерский состав, структура, понятия, Вооруженные Силы Украины.

Annotation The definition of «administrative-legal status of officers of the Armed Forces of Ukraine as a subject of social protection» is researching in the article. The study analyzed the definition of «legal status» and «administrative-legal status», and the ratio between them. Special attention is paid to the disclosure of the legal nature of the «officers of the Armed Forces of Ukraine». The definition of «administrative-legal status of officers of the Armed Forces of Ukraine as a subject of social protection» was provided and the structure of this legal status of the army officers was highlighted in the article.

Key words: administrative-law status, social protection, law status, officers, structure, definition, army officers, Armed Forces of Ukraine.

Проходження служби офіцерами в Збройних Силах України є особливим видом діяльності, яка передбачає здійснення певного кола функцій, спрямованих на забезпечення суверенітету, цілісності та зовнішньої безпеки держави.

Особливий напрям та зміст діяльності офіцерів Збройних Сил України обумовлює особливе ставлення до офіцера Збройних Сил України в суспільстві як особи-носія певного статусу, яка

здійснює функції, що є одними з найважливіших для суспільства та держави в цілому.

Досліджуючи особливий статус офіцерського складу Збройних Сил України слід звернутися, перш за все, до поняття статусу як такого, та визначити сутність цієї категорії.

Слово «статус» у перекладі з латини (status) означає стан чого-небудь або кого-небудь, становище, правове становище громадянина або юридичної особи [1, с. 454].

Відповідно до глумачного словника української мови, статус – це становище індивіда або групи осіб щодо інших індивідів або груп в системі [2, с. 1387].